

Upphovsrätt för standard

I samband med beskrivningar förekommer ofta olika svenska standarder. Av tradition köpta i pappersformat.

ANDERS WESTER

Det enklaste sättet att nu få tillgång till svenska standarder är att köpa dem som pdf-dokument över nätet. Med några få minuters väntan finns de tillgängliga att läsa på dataskärmen.

Fördel digitalt

En stor fördel med de digitala dokumenten är sökbarheten. En datafil är lätt att förvara och kan dessutom användas av alla på kontoret. Men får man det? Vem kan ärligt säga att man läst igenom licensavtalet som godkänns i samband med nedladdningen?

Avtal

SIS försöker uppmärksamma vilka regler och rutiner som är förknippade med denna distributionsform. Till vissa delar gäller den även för dokumenten som köps i pappersformat. De villkor som gäller vid köp från SIS gäller till största delen även vid köp via andra återförsäljare.

Målet är att få alla användare att följa reglerna. Inte utifrån åsikten att alla fuskar utan beroende på att det finns klara brister i kunskapen om vad som är tillåtet.

Slutanvändarlicens

I det avtalsdokument för enanvändarlicens som har rubriken Slutanvändarlicens står att dokument som köpts i elektronisk form får installeras på en dator vilken ska ägas, hyras eller kontrolleras av den som köpt produkten. Detta avser en enanvändarlicens. SIS har andra avtal för dem som behöver dokument som flera ska ha tillgång till.

Om datorn av någon anledning blir obrukbar har du rätt att flytta dokumentet till en annan dator. Men då måste filen tas bort från dator 1. Som tur är får man göra en (1) säkerhetskopiering av produkten. Att använda den samtidigt på flera datorer är inte tillåtet.

ANDERS WESTER

Redaktör för EL AMA 98 och AMA- nytt EL. AB Svensk Byggtjänst.

FOTO: ANDERS WESTER

Många vet inte vilka villkor man godkänt vid köp av elektroniska dokument.

Strikta regler

I licensavtalet finns en lång lista över vad man inte får göra med det man köpt, inte

- kopiera,
- anpassa,
- förändra,
- översätta,
- lägga samman,
- hyra eller leasa ut,
- sälja,
- underlicensiera eller
- på annat sätt överlåta produkten helt eller delvis.

Personligt

Det mesta som vi lagrar elektroniskt vill vi gärna ha en eller flera papperskopior av också. Enligt licensavtalet är det tillåtet att göra en papperskopia men bara för personligt bruk.

Det användarnamn och lösenord som erhålls när någon beställer en standard med en användarlicens får bara användas av den person som köpt produkten.

Vanligaste felen

Enligt SIS är de vanligaste regelbrotten:

- Missbruk av lösenord, det vill säga att flera använder samma lösenord
- Spridning av kopior av standarder och detta kan vara både genom e-post och som papperskopior.
- Digitala standarder placeras på en centralt åtkomlig plats så de blir tillgängliga för organisationen.

Identifiering

För att göra tydligt vem som har köpt en standard förses den med en digital vattenstämpel. Av denna framgår namnet på kunden, företag/organisation och nedladdningsdatum. Om en kopia trots allt sprids framgår det tydligt varifrån den kommer.